

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 1.05.11.01

Inventaris van het digitaal duplicaat van het archief van de Gouverneur van Suriname, 1845-1869

Versie: 02-05-2021

E. Hoogendijk

Nationaal Archief, Den Haag 1932

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
De Gouverneur.....	7
De Raad van Bestuur:	7
Hof van Politie/Politieke Raad:.....	7
Koloniale Staten/ Staten van Suriname:.....	8
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
1 MINUUT-BESLUITEN.....	11
2 INGEKOMEN STUKKEN.....	12
3 UITGAANDE STUKKEN.....	13
4 REGLEMENTEN, INSTRUCTIES EN PUBLICATIES.....	14
5 STUKKEN BETREFFENDE BEPAALDE ONDERWERPEN IN BETREKKING TOT SURINAME.....	15
6 GOUVERNEMENTSSECRETARIS.....	16

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Digitaal Duplicaat: Suriname na 1828: Gouvernementssecretarie

Archiefbloknummer:

DD133

Omvang:

20 inventarisnummer(s)

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale, geschreven en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

De originelen bevinden zich in:

Nationaal Archief van Suriname, Paramaribo

Archiefvormers:

Gouverneur van Suriname

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van de Gouverneur van Suriname bevat enkele stukken uit zijn correspondentie en diverse publicaties gedurende de periode 1845-1869. Verder omvat het enige stukken in verband met het beheer van de plantages, met betrekking tot de slaven en aanvragen om octrooi.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Digitaal Duplicaat: Suriname na 1828: Gouvernementssecretarie, nummer toegang 1.05.11.01, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Gouverneur Suriname [digitaal duplicaat], 1.05.11.01, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

¹

DE GOUVERNEUR

Het koloniaal bestuur in Suriname was in hoge mate gecentraliseerd en er werd vanuit de hoofdstad Paramaribo gedirigeerd.

Van 1828 - 1845 waren Suriname en de Nederlands Antillen verenigd onder een te Paramaribo zetelende Gouverneur - Generaal. In 1845 vond er een scheiding plaats in het bestuur van de Nederlandse West-Indische bezittingen. Vanaf 1845 werd de kolonie Suriname beheerd door een Gouverneur die het land bestuurde in naam en als vertegenwoordiger van de Nederlandse Koning. Hij werd hierin geassisteerd door uitgezonden ambtenaren, met wie hij tezamen een groot deel van het directe beleid ontwikkelde en uitvoerde.

Volgens het Regeringsreglement van 1865:

- werd de Gouverneur door de Koning benoemd en ontslagen;
- hij moest de ouderdom van 30 jaren vervuld hebben;
- verder was hij verplicht, zijn waardigheid te blijven bekleden totdat hij het bestuur aan zijn opvolger had overgegeven, tenzij hem van 's Koningswege gelast of vergund werd zijn waardigheid vroeger neder te leggen;
- hij oefende zijn waardigheid uit met stipte inachtneming van 's Konings bevelen, en was aan de Koning wegens zijn doen en laten verantwoordelijk.

De macht van de Gouverneur op lokaal niveau was in alle sectoren van het maatschappelijk bestel voelbaar. Op elk gebied van de uitvoering had hij een beslissende stem. Geen bode of huishoudster aangesteld, balata- of goudconcessie verleend, Koninklijk besluit of verordening tot stand gebracht of een lap grond aan een kleinboer verleend, zonder dat zijn stem werd gehoord. Ook de buitenlandse machtgroeperingen werden door de Gouverneur vertegenwoordigd.

DE RAAD VAN BESTUUR:

Op 1 januari 1866 trad een nieuwe bestuursregeling voor Suriname in werking. De Gouverneur werd de uitvoerende macht opgedragen, en hij werd daarin bijgestaan door de Raad van Bestuur. Deze Raad bestond uit een onder - voorzitter en drie leden, benevens een willekeurig aantal buitengewone leden, allen door de Koningin benoemd. De Gouverneur is voorzitter en de Gouvernements - Secretaris, secretaris van de Raad.

HOF VAN POLITIE/POLITIEKE RAAD:

De macht van de Gouverneur werd echter aanzienlijk beperkt door het instellen van een Hof van Politie (ook Politieke Raad genoemd). In dit Hof, aanvankelijk uit tien leden bestaande, hadden kolonisten zitting, die door de Gouverneur voor het leven werden benoemd. Voor iedere raadszetel moest de Gouverneur echter kiezen uit twee personen, die op hun beurt door de kolonisten met meerderheid van stemmen waren gekozen. Het Hof van Politie had grote bevoegdheden. De Gouverneur moest iedere zaak " van enig belang " aan de Raad voorleggen, die volgens de meerderheid van stemmen besliste. Bovendien was de Criminele Justitie

¹ Met dank aan de Landsarchiefdienst Suriname

(strafrechtspraak) in handen van het Hof. De burgerlijke rechtspraak berustte bij het Hof van Civiele Justitie, waarin behalve de Gouverneur zes door de kolonisten uit hun midden gekozen leden zitting hadden. Ook dit Hof besliste met meerderheid van stemmen.

KOLONIALE STATEN/ STATEN VAN SURINAME:

In 1865 kreeg de bevolking van Suriname een, grotendeels gekozen volksvertegenwoordiging: Koloniale Staten. Vier van de 13 leden werden, tot 1901, door de Gouverneur benoemd en 9 zouden gekozen worden volgens censuskiesrecht. De macht van Koloniale Staten was niet groot. Niet verkiesbaar tot lid der Koloniale Staten zijn de Gouverneur, de onder - voorzitter en de leden van de Raad van Bestuur, de Gouvernementssecretaris en de Krijgslieden van de Staat in werkelijke dienst, alsmede zij, wie dit ontzegd is bij rechterlijk vonnis.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER**DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF**

De collectie is een duplicaat van een archief dat elders bewaard wordt.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1 MINUUT-BESLUITEN

1	Besluit van de gouverneur van Suriname houdende bepalingen omtrent het geven van saluten en contra-saluten in die kolonie. Concept. Met bijlage.
1848 juni	1 omslag
2	Circulaire van de gouverneur van Suriname 'Aan de arbeiders op de verschillende plantagiën' betreffende het inbrengen van klachten bij de procureur-generaal. Concept.
Ongedateerd (nà 1845)	1 stuk

2 INGEKOMEN STUKKEN

- 3** Rekest van de erven Brink (weduwe Raven) aan de gouverneur van Suriname, over het sluiten van een contract met het gouvernement voor het uitgeven van een officieel erkend dagblad.
1846 okt. 27 1 stuk
- 4** Verzoekschrift van H. d'Ellie aan de gouverneur van Suriname, om hem aan een passende betrekking te helpen.
1867 1 stuk

3 UITGAANDE STUKKEN

5	Brief van de gouverneur van Suriname aan de heer H. van Rijckevorsel te Rotterdam, over het afgeven van een wissel. Minuut (?).
1849 sep. 21	1 stuk
6	Brief van de gouverneur van Suriname aan ? betreffende de koffie- en katoencultuur. Afschrift.
1849 juli 27	1 stuk
7	Brieven (rondschrjven?) van de gouverneur 'aan de Leden van den Kolonialen Raad' betreffende verschillende zaken.
1849	1 omslag
8	Blad uit een repertorium van uitgaande stukken van de gouverneur.
1847 jan. 6 - 26	1 stuk

4 REGLEMENTEN, INSTRUCTIES EN PUBLICATIES

- 9** Publicaties van de gouverneur van Suriname; met bijbehorende stukken.
Concepten, minuten en afschriften.
1846-1851 1 pak
- 10** Instructies voor de gouverneur van Suriname (Koninklijk Besluit 9 december 1845, nummer 60); de inspecteur van de domeinen, de nijverheid en de landbouw (Gouverneursbesluit 12 juli 1858, nummer 6); en de chef van het bouwdepartement (Gouverneursbesluit 27 december 1855, nummer 1579). Deels afschriften en minuut.
1845-1858 1 omslag

5 STUKKEN BETREFFENDE BEPAALDE ONDERWERPEN IN BETREKKING TOT SURINAME

- 11** Opgave van personen die zich tot het gouvernement hebben gewend om afstand van slaven.
(circa 1847) 1 stuk
- 12** Processen-verbaal van de inschrijving op de wissels af te geven door de bestuurder van de Europese kolonisatie aan de Saramacca, getrokken op het Ministerie van Koloniën.
1847-1848 1 omslag
- 13** Stukken betreffende het voedingsstelsel van de slavenbevolking.
circa 1848 1 omslag
- 14** 'Globale berekening van het bedrag hetwelk de perceptie van gewijzigde leges calculatief aan de koloniale kas zal opbrengen, opgemaakt op grond van de uitkomst der gedurende het laatste tiental jaren van 1839 tot en met 1848 ter gouvernementssecretarie gepercipieerde emolumenten'.
(nà 1848) Ongedateerd 1 stuk
- 15** Lijsten van intekenaars voor vrijwillige bijdragen tot oprichting van een vuurtoren op het eiland Klein-Curaçao.
1849 1 omslag
- 16** Proces-verbaal van de vertrouwelijke bijeenkomst te Paramaribo van de gouverneur met enige hoofdambtenaren betreffende het verzoek van de curator en weesmeester J.O.N. Engelbrecht, om pensioen en de voorziening in de daardoor ontstane vacature.
1850 sep. 28 1 stuk
- 17** Register van aanvragen om octrooi.
1845 jan. 14 - 1862 okt. 1 deel
- 18** Nota's van toelichting bij een verordening tegen landloperij en bedelarij in Suriname. (Onvolledig).
Ongedateerd (circa 1862) 2 stukken
- 19** Aantekeningen betreffende de arbeid en het loon voor arbeiders op plantages.
Ongedateerd (nà 1863) 2 stukken

6 GOUVERNEMENTSSECRETARIS**20**

Brieven van de districtscommissarissen belast met het beheer over Coronie en Nickerie aan de gouvernementssecretaris, betreffende de tabellen van plantages door de eigenaren ingezonden.

1869 mrt.

De tabellen zijn niet aanwezig.

1 omslag